



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Den Hollantschen Icarvs

Hazart, Cornelius

T'Antwerpen, M. DC. LXIV.

Over-Gheslaghen Stucken Aemgaende Her Vaghevier.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71360](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71360)

lept hebben 'tghene ick hier op segghe in mijne Aenmerckingen tegen Petrus Cabeljau Pag. 283. ende dat niet wederom op het papier stellen / 'twelck van my was te niet ghedaen.

21. Ghy en seght niets op die woorden van den H. Gregor. Nazianzenus orat. 3. in Iulian. in mijn Tractaet van de Reliquien Pag. 14. De druppelen des bloedts alleen, vande lichaemen der heyligen, vermogen soo veel als de lichaemen selve.

22. Hoe sulc ghy't maecken met de woorden van Theodoretus Serm. 8. de martyrib. Pag. 15. Als de lichaemen der Heyligen, &c.

23. Aengaende de woorden Hieronymi die ghy boozstelt Pag. 404. daer hebt ghy wederom ghedaen naet ghewoonte / te weten / de selve euckelijck boozstellen / sonder te wederlegghen / al het ghene dat ick dieaengaende betwefen hebbe in mijne Aenmerckingen teghen Cabeljau van Pag. 231. tot 348. leght eerst dit werck af / en spreckt dan.

OVER-GHESLAGHEN STUCKEN

A E N G A E N D E

Het Vaghevier.

Hier zijt ghy gantschelijck 'eynden aeffen ghevaecht / want u schijft en heeft niet meer schijn van eenighe wederlegghinge van mijn Vaghevier, dan of ghy ghegaept hadde tegen een oven: want hier gaet ghy soo losselijck boozt / als ick mijn leven schijver gesien hebbe: ghy maecht professie van my te wederleggen, en in dertijd ghy verandert mijne orden van onder tot boven; ghy neemt op / 'tghene ghy elders hebt ghevonden gheroert van Chamier, Chemnitius, &c. ende ghy laet achter / daer ghy neegheng in eenigh boeck vers op ghevonden en hebt / dit wederleggen: jae is dit antwoorden volghens utweeygen maxime boven verhaelt: te weten / dat de ge-
ue

ne die niet op alles en antwoozdt / geenfing en antwoozdt / ick sal u dan de stucken boozlegghen die ghy schuldigh ghebleven zyt.

1. Ghy en hebt niet gheantwoozdt op dit argument *Pag. 4.* ende *5.* van mijn Vaghevyer.

2. Ghene / volgens de maximen van de Scherfz meerde / niet en kan betwefen worden upt de Schrif tuere / en is niet gheloofbaer?

Upt de Schrif tuere en kan niet betwefen worden dat den schoot van Abraham, daer Lazarus was / den hemel is?

Ergo t'en is niet gheloofbaer dat den schoot van Abraham den hemel is.

T'en is de helle self niet / ergo een derde plaerse.

De Schrif tuere *Matth. 8. 11.* die ghy tot u boozdeel sour konnen bybrengghen ende van uwen Bybel wort aenghetwefen / hebbe ick daer mede getoont niet ter faeke te doen / ende ghy hebt dit obergheflaegen / soo blijft ghy schuldigh dit te beantwoozden in goede soone.

Van de vertroostinghe Lazari, die ghy aentraecht *Pag. 425.* hebbe ick *Pag. 130.* getoont / dat hy wel kost vertroost worden / alhoewel hy in den hemel niet en was, want oock yemant die in pijn is / kan gherust zyn / ende vertroost worden / hoe veel te meer die in geen pijn en is / dat hebbe ick getoont upt uwe ghe naemde Martelaers-boeck / wat seght ghy hier op?

Ghy roept alleenlyck upt / *Pag. 447.* o Rampfalghe ruste! ten is hier mer geen roepen te doen / beantwoozdt mijne rebenen.

2. Waer hebt ghy ghelesen / dat Enoch is van Godt wech-genomen in't Parady, dat is in den hemel soo gy seght *Pag. 408.* ick hebbe u betwefen dat dooz't paradys hier niet en kan den hemel verstaen worden / om dat Enoch noch niet ghestorben en is / soo Schrif ture seght *Pag. 9.* dit blijft ghy schuldigh te wederleggen: als oock het gene Paulus seght *Heb. 11. 16.* van Abraham, Isaac, en Jacob. Item van de Daders des ouden testaments in't gemeen *Heb. 11. 40.*

3. Hoe wederleght ghy't gene ick *Pag. 10.* segghe van

van ghebangentiſſe daer de geeften in beuaert wien-
den? wat ſeght ghy van het Grteckx woordken
επιβοσιν, mer't welck ick bewijſe Pag. 11. dat de op-
wozpinge van ulwen Bybel niet baſt en gaet/ ſeggen-
de / dat het woordt *predicken* altyt ſiet in het woordt Godts
op de noodinghe tot het gheloof, ende bekeeringhe? dit
blijft ghy wederom ſchuldigh.

Want te ſegghen/ ſoo ghy doet Pag. 430. Andradius,
of Mendoza ontkennen dat uyt deſe plaetſe het voorburgh
der VADEREN kan bewezen worden, dat is niet gheſeyt:
Ghy moeſt te vozen mijne bewijſen te niere doen/en
dan tot oberbloet/ ofte roemate/ ſeggen/ oock Andra-
dius, en Mendoza &c. zijn van gevoelen dat men hier
niet en ſpreect van een boozburgh. Doch / t'is n
ghenoegh dat ghy alles ſmijt op't papier ſonder o-
den/ en ſonder aen te ſien mijne argumenten.

4. En hebt ghy niet beantwoorde mijne pzeuben
Pag. 13. daer ick toone dat door den kyl daer gheen waer
is &c. Zach. 9. v. 11. niet kan verſtaen worden noch
het ghewelt des duyvels, noch de helle ſelf / wat ſeght
ghy op die pzeuben? want die Schriſtuer-plaetſen
die ghy boozſtelt Pag. 423. daer gheſeyt wordt dat wy
dienſt knechten der ſonde ſijn ende gheſtelt onder de macht
der duyſterniſſe &c. die en pzoeren niet meer / als't
gene ulwen Bijbel ſeght van't gheweldt des duyvels, die
hebbe ick wederlept / wat ſtelt ghy hier tegen?

5. Waer is ghebleven mijn vyfde bewijſ / welck
ick trecke Pag. 18. uyt *Matth. 12. 40.* daer ick thoone
dat Chriſtus dry daghen moeſt weſen in't herte der
aerden / ghelijck Jonas in den buyck der walbiſch
waer uyt ick bewijſe / dat hy geſtorven zijnde naer
de ziele is gheweest in eene derde plaetſe behalven
den hemel, ende de helle. Dit blijft ghy my ſchuldigh
te wederlegghen.

6. Waer blijft mijn ſefde bewijſ Pag. 19. uyt *Ephes.*
4. 9. 10. daer ick bewijſe dat de nederſte deelen der aer-
d-n, daer Paulus ſeght dat Chriſtus ghedaelt is / niet en
kan weſen het graf, ſoo Beza wilt / noch het nederſte
deel des wereldts, ſoo Marloratus, ende den Dortſchen
Bijbel begeeren / maer eene derde plaetſe behalven
den

den hemel/ ende de helle.

7. Ick hebbe in mijn Tractaet van't Dagebper/ niet ghesproken van't bugghen der kinten van de ghene die onder de aerde zyn/ soo Paulus seght *Philip. 2.* 10. maer van de dancksegghinge ende lof die eenighe schepselen onder de aerde Gode toeriepen *Apo. 5. 3. 13.* ick hebbe ghe-toont dat dit niet en kan verstaen worden/ noch van de dooden in 't graf/ noch van de levenloose/ ofte onredelijcke schepselen/ noch van de verdoemde/ noch van de heplighen in den hemel/ verholghens van eenighe andere: dit moest ghy pertinentelijck wederlept hebben van woordt tot woort/ eer ghy liept tot de argumenten van andere antheurs/ heel verscheyden bande mijne.

8. Wat seght ghy op alle mijne bewijfen in het besonder/ die ick boozstelle in het 2. Cap. van't 1. deel, ende met de welke ick verhoone dat de tijdelijcke straffe noch oberblijft naer de vergevinghe der sonde/ dit hebbe ick bewesen in David 2. *Reg. 12.* ende ghe-toont dat het sterben van sijn kindt/ gheene waerschoonwinge en is gheweest ghelijck ghy-lieden wilt hebbe/ maer oprechtelijck eene straffe/ hier van hebbe ick boozders noch vier bewijfe upt de Schysure/ ende daer upt beslotē/ volghens de rede/ dat aen de rechtbeerdicheyt Gods niet boldaen en is / soo lauck tijdelijcke straffe niet volbracht is/ oversulcx indien de selve in dit leven niet volbracht wert/ dat dit naer de doode moet gheschieden: Wat seght gy op die reden?

9. Ghy praet al boort *Pag. 515.* dat het bloede Christi ons reynicht van alle sonden, ende ghy laet mijne antwoorden haeren / die ick hier teghen ghestelt hebbe *Pag. 338. 339.* is dit wederom niet praeren in't wildt/ in de plaerse van wederleggen?

10. Ick hebbe in't lauck ende breedt bewesen/ *Cap. 3.* datter sonden zyn/ die upt haere natuere niet doodelijck zyn / en daer-en-tusschen ghy en seght anders niet *Pag. 515.* als dat alle sonden in haere natuere dood'lijck zyn, ende de eeuwighe straffe verdienende ende gy sent in't Chamier, dits niet ghenoech / want Chamier en heeft mijne Schysure-plaetsen niet wederlept

derlept in die foyme / ghelijck ick-se hebbe opghenomen / dat stont u toe te doen ; Wat seght ghy dan vande splinter *Matth. 7.* Wat van een poel woort *Matth. 12* van 't welck men wel rekeninghe sal gheben / maer daerom niet berdoemt worden / de wyle het wat anders is / rekeninghe te gheven , ende veroordeelt te worden. Wat seght ghy vande mugghe *Matth 23.* Wat vande plaetse *Jacobi 1. 14. 15.*

11. Ghy moest de Schijftruer-plaetsen goet maken met de welke ghy lieden wilt bewijfen dat alle sonden doodelijck zijn / ende die tek ten vollen wederlept hebbe van pag 59. tot 74. ende alsoo soude ghy nwen Chamier , ende andere moeren verdrighen hebben. De wyle ghy dit niet en doet / soo blijft / dat alle de sonden niet doodelijck zijn / ende ghy blijft in ghebreck van wederlegghinghen.

12. Wat seght ghy op *2. Timoth. 1. v. 16. 18.* heeft Paulus vooz den dooden Onesiphorus ghebeden oft niet ? hoe wederlegt ghy mijne redenen die ick dies aengaende stelle pag. 79 Want dit en hebt ghy niet eens aengheroert.

13. Menghesten dat ghy loochent dat de boecken der Machabeen Schijftrure zijn / ghy moest te voren wederlegghen 'ghene ick bewijse pag. 83. vpt den H. Paulus *Heb. 11.* En dit ghedaen wesende / komen tot de Aurchentz die contrarie leeren / soo ghy seght.

14. Ghy moet weder-legghen mijn eerste bewijs van het vijfde Capittel Pag 87. ende is de plaetse ghetrocken vpt *P. Cor. 3. v. 12. 13. 14. 15.* Want al wat ghy hier van praet pag. 497. tot 500. en gaet in niet aen. 1. Ick hebbe gherhoont dat Paulus hier spreekt van 't ander leuen ; wat seght ghy hier op ? 2. Ick hebbe gheseydt pag. 90. dattet niet aenghelegghen is dat men dooz de hontw- lieden / de leeraers berstaet / waer vpt niet en volght / dat alleen de Leeraers der Kercke in't vagevyer souden comen. ghelijck ghy seght pag 499 want vpt de selve plaetse / bolghens u besuip / sond' moeren mede besloren worden / dat de Leeraers alleen sullen vervolghinghe lyden / want nwen Bijbel berstaet dooz het vyer , de vervolghinghe , siet oft dit vast gaet.

gaet. 3. Hebbe ick pag. 91. ghehoont dat Paulus dooz den dagh niet en verstaet den teghenwoordighen tijdt, wat seght ghy op mijne Schriften / die ick tot bebesinghe booz-stelle? ghy seght alleen dat het beter is hier dooz te verstaen oft in't ghemeyn het verloop des tijdes, oft in't beson der den tijdt der besoeckinghe, is dit wederlegghen de redenen van den ghenen daer men teghen schryft? 4. Heb ick met bestandighe redenen ghetrocken upt nwen eyghen Bijbel/ghehoont dat dooz het vyer, noch het vyer des H. Gheests, noch der vervolghinghe kan verstaen worden / wat seght ghy hier op? 5. Ick hebbe pag. 95. ghehoont dat al-hoe-wel de Vaders eenighe Schrifturen / sae schier heele boecken gheestelijcker-wijse verklaren (ghelijck ghy booz-gheeft pag. 47. dat sy mede doen op dese plaetse) dat sy eben wel daerom niet en verwerpen den letterlijcken sin der selve/wat seght ghy hier op?

15. Ghy zijt my schuldigh ghebleven de plaetse *Math. 5. 25. ende Luc. 12. 58.* die ick booz-stelle pag. 96. Ick hebbe upt Schrifturen behoont 1. dat Christus daer spreekt van eene ghebanghenisse in't ander leven / wat seght ghy hier van? 2. Hebbe ick behoont dat hy niet en spreekt vande helle / om dat hy spreekt van eene ghebanghenisse naer dit leven / daer verlossinghe is: wat hebt ghy hier teghen? 3. Hebbe ick pag. 201. de opwerpinghe die ghy boozstelt pag. 492. beantwoozdt / hoe wederleght ghy dese antwoozde?

16. Ghy zijt my schuldigh ghebleven het heel selde Capittel van pag. 106. tot 123. het eerste Deel, daer ick (upt de eyghen fondamenten van Calvijn, ende verbolghens vande Gherefozmeerde die dies-aengaende 't selve leeren met hem) bewijse / datter moet een derde plaetse zijn naer dit leven om ghesuybert te worden/oft dat ander sijn niemandt vande Gherefozmeerde en kan saligh worden; dit moet ghy van stuck tot stuck wederlegghen: hier sal het machtigh happen / want ghy en hebt selfs niet een woozdt op mijne redenen konnen praeten / ick late staen dat ghy-se allegaer in't beson der ghelijck ghy ghehouden

den zijt / volghens utwe eyghen Maxime, sonder wederlegghen.

17. Aengaende de bewijfen die ghy boozstelt upt de Schrift teghen het Daghebber / heb ick beantwoordt van pag 123. tot 145. wat seght ghy van mijne antwoorden? want ghy hebt die over-gheslagghen/ende alleentijck wederom ghepraet ghelijck utwe Meesters/sonder de selve te wederleggen. 1. Wat seght ghy van bande antwoorde op Eccles 11. 3. Inde plaetse daer den boom valt daer sal hy wesen. Wat seght ghy 1. Luc 16. 22. Hier maecht-men maer mentse van twee plaeften / ergo daer en is gheen derde plaetse; ick hebbe ghehoont dat hier upt niet en volght datter gheen derde plaetse en is.

18. Wat seght ghy van de denghden die den moordenacert heeft gheoeffent aen't kruys / ende van my upt Schysure bewesen zyn pag 123. ende wat op de slot-reden die ick daer upt trecke; want al wat ghy praet van den moordenacert pag. 438 ende 439. en raecht mijne preuben oft bewijfen niet.

19. Waer blijven de twee Schysuere-plaetsen Sap 3. 1. ende Eccles 38. 24. van u eyghen volck by-ghebracht om't daghebber te bestrijden / ende van my wederlepdt/van pag. 128. tot 131. want ghy wilde een wederlegghinghe maken van mijne Schysuren / soo u onschilt mede-bringht / soo moet ghy volghens utwe eyghen Regelen alles op-nemen/ende niet hier en daer wat upt kappen.

20. Ick hebbe pag. 131. wederlepdt de plaetse Pauli 2. Corinth 5. 1. en ghehoont dat-se niet en strijdt teghen het Daghebber/dat hebbe ick 1. bewesen upt de verbalschinghe van uwen text/waerom en hebt ghy den selven niet ghedefendert? want 'tghene ghy seght pag. 444 dat Paulus spreekt van upt het lichaem upt te woonen / ende by den Heere in te woonen/daer mede en maecht ghy uwen text niet goet/want Paulus en seght niet dat wy soo by den Heere sullen in-woonen / soo haest als wy upt het lichaem sullen woonen/ghelijck uwen Bijbel dit verclaert/maer by ghebruyekt alleen het woordeken Als, ende niet soo haest,

haest, ghy moet ten minsten uwen Bijbel verbedi-
ghen.

21. Wengaende de plaetse *Apoc. 14. 13.* Saligh zijn de dooden die in den Heere sterven, &c. Hier op en seght ghy anders niet *pag. 412.* als: Hier werdt den vromen, die in den Heere sterven, de saligheydt toe-ghevesen, in't Vaghevyer en is gheen saligheyde; ick hebbe u contrarie gherhoont *pag. 126.* Wat seght ghy hier op? hem wordt ruste toegheschreven / maer in't Vaghevyer is moeyte ende arbeide, ick hebbe dit beantwoort *pag. 127.* waer blijft uwe wederlegghinghe?

22. Wat seght ghy op de thien ghetupghenissen banden H. Augustinus van my voorgestelt van *pag. 145.* tot 159. Hoe wederleght ghy 't ghene hy seyd *lib. 2. de Gen. cap. 10.* datter nae dit leven een vyer der suyveringe is / ende een vyer vande eeuwighe straffe. Item *Hom. 16. ex quinquag.* datter nae dit leven / een vyer is dat eeuwig is / ende een ander dat niet eeuwig en is / dooz welck sommighe sielen sullen passeren ter oorsake vande lichte sonden? &c. Item *Lib. 21. de Civ. cap. 16.* daer hy onderscheyde maect tusschen de eeuwighe pijnen, ende de tormenten des Vaghevyers. Item *Ep. 64.* daer hy seght / dat de offerhanden de gheesten der oberlebenen waerlijck helpen. Item *Lib. 9. Conf. cap. 13.* daer hy een langh ghebedt doet vooz sijne oberledene moeder / ende de Priesters bidt dat sy aen den Antaer sijne moeder Monica, ende sijnen vader Patri-
cius souden ghedachtigh wesen / op dat sy beyde mochten in vrede wesen / Wat seght ghy op al dit? Ghy en moet niet segghen / den eenen Vader seght dit / den anderen dat; antwoort op 't ghene men u bzaeght / namelijk oft Augustinus is van gheboelen gheweest / datter een Daghevyer is? meyt ghy neen? wederleght ghy dan sijne ghetupghenissen / ende mijnre redentinghen die ick daer ober ghemaect hebbe van *pag. 154. tot 156.* Meyt ghy dat sae? be-
ken het dan openlijck / en 't sal vooz ons soo veel ghewonnen zijn / dat my Augustinus van onsen kant hebben die Schrifturen vooz bzaeght vooz 't Daghe-
vyer / ende dupsentmael beter de Schrifture ver-
stont

stont als Calvijn, ende syne discipelen. Doch inden ghy niet uwen Calvijn Augustinum wilt doen passeren booz een man die niet den reghel vande Schrifure, maer de gheneghentheydt der nature ghevolght heeft/soo wederleght dan mijne antwoorzen hier teghen ghestelt pag 157. tot 159.

23. Aenghesien dat ghy boozgheeft uwe stucken te willen bechoonen upt de Oudt-baders / soo wederleght dan de Oudt-baders van alle eentwen by my ghecreert : seght ons / hoe ghy verstaet dese woorden van Eusebius, dat de ghene die in de offerhande der overledenen ghedachtigh is groote ruste verwerft aen de selve ? Item de woorden van Arnobius: In onse vergaderinghen wordt verghiffenisse ghevraeght voor de dooden &c. Siet de reste in mijn Tractaet.

24. Ghy moet noch beantwoorzen dese vraghe van my boozghestelt pag 144. waer zijn de sielen gheweest van Lazarus, Tabitha, Euryches, ende andere die bande doodt zijn berweckt gheweest ? en seght niet inde handen Godts, want dan sal men u wederom vraghen / op wat plaetse waren sy / als in de handen Godts waren ? want sy moesten op eenighe plaetsen zijn. En seght niet/dat sy inden hemel, oft in de helle, oft in 't graf waren/want dat heb ick wederlept ; En seght oock niet / s'en zijn in 't baghebyer niet gheweest/ick vercypche alleen dat ghy my seght op wat plaetse dat se gheweest zijn.

Ten laetsten / waerom en verbedicht ghy niet de Schrifstuer-plaetse die van uw' eyghen Leerers te gheen ons in-ghebracht worden om te choonen dat'er gheen Daghebyer en is / welke Schrifsturen ick te niere ghedaen hebbe van pag. 113. tot 143. daer zyt ghy noch seshien stucken te kozt gheschoten.

OVER GHESLAGHEN STVCKEN

AENGAENDE

Het aenroepen, ende eeren der Heylighen.

Hier hebt ghy Peeni, noch soo veel te betalen / dat ick niet en wylffele/oft ghy sult moeten de voetstappen